

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

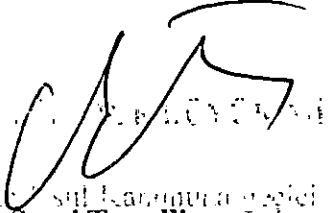
Sayı : 7181

Tarih : 02.09.2024

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

213 sayılı Vergi Usul Kanununa geçici madde eklenmesine ilişkin kanun teklifi gerekçesiyle ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederiz. 02.09.2024

Sezai Temelli

213 sayılı Vergi Usul Kanununa geçici madde eklenmesine ilişkin kanun teklifi gerekçesiyle ekte sunulmuştur.

Gereğini DEM Parti Grup Başkanvekili

Muş Milletvekili

Gülüstan Kılıç Koçyigit

DEM Parti Grup Başkanvekili

Kars Milletvekili

Demokratik Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi
Grup Başkanlığı
T.C. Cumhurbaşkanlığı Başkanlığı
Yürütme Kurulu

Demokratik Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi
Grup Başkanlığı
T.C. Cumhurbaşkanlığı Başkanlığı
Yürütme Kurulu

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe
Tarih: 1-10-2024	Esas No: 2/2421

T B M M KANUNLAR K O R U Y U S H U K U M L A R I AR BSK LIGI
03 Eylül 2024
Numara:

T B M M GENEL EVRAK
03 Eylül 2024
No: 1489136

GEREKÇE

Vergi Usul Kanununun 13. maddesi gereğince depremler mücbir sebep hali kapsamında değerlendirilir. Mücbir sebep ise vergi yükümlülüklerini yerine getirmeyi imkânsız hale sokan olgular olarak nitelenir. Mücbir sebep hallerinde mücbir sebebin başladığı tarih ile ortadan kalktığı tarih arasında vergi kanunlarında yazılı süreler kanun gereği işlemez. Ancak, belli bir bölge veya bölgenin bir kısmını etkileyen yangın, deprem, su basması gibi genel karakter taşıyan tabii afetlerde vergi ödevlerinin yerine getirilmesi bakımından mücbir sebep halinin başlangıç tarihi bilinmekte ise de sona erdiği tarihin tespiti mükellefler yönünden güçlük arz etmektedir. İdarelerin süre tayini konusundaki bazı kararlarımın deprem sahasında tam karşılığı olmayabilmektedir. Maraş merkezli yaşanan deprem sonrası belli sürelerle uzatılan ve son olarak 31.08.2024 tarihinde sona ermesi kararlaştırılan mücbir sebep hali de deprem sahasında karşılığı olmayan bir karar olarak karşımıza çıkmaktadır.

Bilindiği üzere 6.2.2023 tarihinde Kahramanmaraş merkezli meydana gelen depremlerden etkilenen 11 il ve bir ilçede deprem tarihi itibarıyla mükellefiyet kaydı bulunan mükelleflerin bu mükellefiyetleri nedeniyle vergi kanunları uygulaması bakımından 6.2.2023 tarihinden itibaren mücbir sebep halinde olduğu kabul edilmiş ve mücbir sebep halinin başladığı tarihten mücbir sebep halinin sona ereceği tarihe kadar verilmesi gereken beyanname ve bildirimlerin verilme süresi ertelenmişti. Adana, Diyarbakır, Elâzığ, Gaziantep (İslahiye ve Nurdağı ilçeleri hariç), Kilis, Osmaniye ve Şanlıurfa illeri ile Sivas İlinin Gürün İlçesinde mücbir sebep hali 31.7.2023 tarihinde sona ermiş, Adıyaman, Hatay, Kahramanmaraş ve Malatya illeri ile Gaziantep İlinin İslahiye ve Nurdağı ilçelerindeki mükellefler için 31.7.2023 günü sonu itibarıyla sona ermesi uygun bulunan mücbir sebep halinin 30.11.2023 Perşembe gününe uzatılmıştı. Daha sonra Maliye Bakanlığı tarafından talepler ve genel hayatın gidişatı dikkate alınarak; Adıyaman, Hatay, Kahramanmaraş ve Malatya illeri ile Gaziantep İlinin İslâhiye ve Nurdağı ilçelerindeki mükellefler için 30.11.2023 günü sonu itibarıyla sona erecek mücbir sebep halinin 30.4.2024 Salı günü sonu itibarıyla sona ermesi uygun bulunmuş daha sonra bu süre Gelir İdaresi Başkanlığınca yayımlanan duyuruyla, halen mücbir sebep hali devam eden; Adıyaman, Hatay, Kahramanmaraş ve Malatya illeri ile Gaziantep İlinin İslahiye ve Nurdağı ilçelerindeki mükellefler için 30.4.2024 Salı günü sona erecek olan mücbir sebep halinin, son kez uzatılarak, 31.08.2024 tarihine kadar uzatılmıştı. 31.08.2024 itibarıyla mücbir sebep halinin uzatılmamasına dair alınan son karar hayatın olağan akışına dönmediği deprem bölgelerinde yeni mağduriyetlerin doğmasına sebep olmuştur.

Deprem bölgesinin bazı illerinde hala devam eden mücbir sebep uygulamasını sonlandırmak; deprem bölgesinde yaşanan yıkımın görmezden gelinmesini, yaşanan yıkımın gözarde edilmesini ve henüz toparlanmamış ekonomilerin daha da kötüleşmesini beraberinde getirmektedir. Yıkılmış, hayatın normal seyrinde devam etmediği, yurttaşların en temel ihtiyaçlarını dahi karşılamak ve tedarik etmekte zorlandığı koşullarda vergi beyanı söz konusu olamayacağı gibi yardıma muhtaç olan yurttaşlardan vergi almak sosyal devletin gereklerine de aykırılık taşımaktadır.

Deprem bölgesinde hayatın normale dönebilmesi için iş yeri ve evi yıkılan yurttaşların/mükelleflerin SGK ve Bağ-Kur primleri, gelir, stopaj vergileri, damga vergisi, KDV, MTV, vergi, elektrik, doğal gaz ve 2023 yılından önceki tüm vergilerine kolaylık getirilmelidir. Ayrıca deprem bölgesinde verginin yeniden alınabilmesi için yıkım, inşaat ve kaygı ikliminin sonlanması, yatırım ve girişim ortamının oluşması, işyerleri kendi yerinde açılıp, ticaret ve alışverişin olağanlaşması, barınma sorununun çözülüp, sağlık ve eğitimin prefabrik olmaktan çıkması, tarım ve hayvancılığın verimli hale gelmesi gerekmektedir. Yani hem yurttaşların psikolojisi hem de ekonomik faaliyetleri normalleşene kadar deprem yaşamayan diğer şehirlerden ayrı tutulması gerekmektedir. Bilakis bu konuda özel yasa çıkarılarak pozitif ayrımcılık yapılması, deprem fonu ayrılması, borçların silinmesi, teşvik ve kredi verilmesi gereken deprem bölgesinde depremden bu yana devam eden mücbir sebep uygulamasının 31 Ağustos'ta kaldırılacak olması deprem bölgesindeki mağduriyetleri daha da büyütecektir.

Ülkede yaşanan şiddetli ekonomik krizin ve hayat pahalılığının herkesi sarstığı bu günlerde, deprem bölgesinin en çok yıkılan, her anlamda yoksunluk ve yoksulluk girdabına yaşamak zorunda kalan yurttaşların mücbir sebep hali hayat normale dönene kadar, en az 2 yıl, mutlaka uzatılmalıdır. Zira mücbir sebep uygulamasının uzatılmaması, deprem bölgesinde yaşayan yurttaşların vergi vb. kalemlerde ödeyemeyeceği borçlarla yüz yüze bırakılması sadece esnafın, ticaret erbabının ve mali müşavirlerin sorunu değil, deprem bölgesinde yaşayan bütün yurttaşların sorunudur. Çünkü mevcut durumda deprem bölgesinde yaşamlarını idame etme konusunda sorun yaşayan yurttaşların birikmiş ve kısmen ötelenmiş tüm vergi borçlarının tahsili yaşamlarını daha zorlaştıracak, mağduriyetleri daha da büyütecektir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Deprem bölgesinde yaşayan yurttaşların kamuya olan borçlarını ödemeleri konusunda var olan süre ertelemesinin sona erdirilmesinin ortaya çıkardığı mağduriyetlerin ortadan kaldırılması amaçlanmıştır.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.

VERGİ USUL KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR

KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 36- Bu maddeyi ihdas eden Kanunun yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla 6/2/2023 tarihinde Kahramanmaraş ilinde meydana gelen depremler nedeniyle Hazine ve Maliye Bakanlığınca 15 inci madde kapsamında mücbir sebep hâli devam eden yerlerdeki mükellefler için mücbir sebep hâli 31/8/2026 tarihine kadar uzatılır. Mücbir sebep hâlinin başladığı tarihten sona ereceği tarihe kadar verilmesi gereken beyanname ve bildirimlerin verileceği süre ile bu beyanname ve bildirimlere istinaden tahakkuk eden vergilerin ödeneceği süreyi belirlemeye Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkilidir.”

MADDE 2- Bu Kanun 31/8/2024 tarihinden itibaren uygulanmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.